

LÄHITESTITAUULU

Tutkimusetäisyys 40 cm

fontti

0,066

Alussa olivat

54

0,1

suo, kuokka - ja Jussi.
Suo oli autio, keskeltä

35

0,16

melkein puuton neva, jonka veden
vaivaamasta kamarasta nousi vain

20

0,2

jokin kitukasvuinen käkkyrämänty, vahvakaarnainen
ja tasalatvainen pieni vanhus. Jussi liikkui suolla,
pysähdellen, katsellen, tarkkaillen ja arvioiden.

16

0,25

Hän otti seipään, tarkasti huolellisesti että näkijöitä ei ollut,
ja kaivoi sitten sillä kuopan suon pintaan. Sellaisia kuoppia
hän teki useaan kohtaan, mutta aikansa niitä tarkasteltuaan

14

0,32

hän peitti ne huolellisesti ja vilkaisi aina välillä ympärilleen kuin jotain peläten.
Mahtoiko hän olla aarteenetsintäpuuhissa?
Vanhat ihmiset olivat kyllä puhuneet, että suolla olisi joskus palanut virvatulia.

10

0,4

Jussi lähti hiljaksen kävelemään suon reunaan. Eräässä kohdasta alkoi pieni luonnonpuro
kuljettaa suon sameita vesiä etäämmällä olevaa järveä kohti. Paikoitellen puron rannat olivat
alavia ja nähtävästi niille joskus runsaslumisten talvien jälkeen nousi vesi

9

0,5

muodostaen noista kohdista jonkinlaisia tulvaniityn tapaisia. Jonkin matkaa puron vartta kuljettuaan Jussi pysähtyi. Puro
läpäisi siinä pienen mäen ja sen uoma muuttui kuruksi, jonka pohjalla olevien kivilouhujen välissä vesi piti pientä solinaa.
Jussi tiesi vanhastaan tämän paikan, niin kuin tiesivät muutamat muutkin ihmiset. Se oli niin tunnettu, että sillä oli nimikin.
Nimen oli varmaan antanut joku leikkisä ihminen, sillä paikkaa sanottiin koskeksi. Mikä koski se nyt oli.

7

0,66

Keväisin siinä saattoi olla vähän enemmän eloa ja kohinaa, mutta muulloin vesi vilkastui siinä vain vähäsen, kivien, risujen ja turpeiden välistä tietään etsiessään.
Taas Jussi otti seipään, nyt oikein vahvan kangen ja alkoi sillä koetella kiviä. Jotkut niistä liikkuvat helposti. Ja Jussi oli hyvällään, sillä hän toivoi sitä.
Lopulta hän lähti, mutta suon reunassa hän vielä pysähtyi ja jäi katselemaan. Vakava, arvioiva katse kiersi vielä kerran vuosituhantiseen hiljaisuuteen vaipuneen suon
ja sitten hän kääntyi ja lähti, eikä enää katsonut taakseen. Hän käveli pitkin vanhan talvitten pohjaa, kolmissakymmenissä oleva, vakavakateinen ja tiukkaimeinen mies.
Pappila sijaitsi pienen järven rannalla kylän laidassa. Päärakennus oli iso, helmenharmaaksi maalattu ja vahvoilla ponttilaudoilla vuorattu. Sen verannan laudoitus

5

0,8

oli leikkauksilla koristeeltu. Jussi ei mennyt sisään verannan kautta. Hän ei ollut kulkenut siitä milloinkaan, vaikka oli ollut pappilassa pikkupojasta asti. Sillä Jussi ei ollut pappi, eikä edes lukkarikaan, eikä papin sukulinainen.
Hän oli pappilan vuosimies, ja siksi hän meni sisään keittiön portaista.
Hän näki arastelevan jopa tätäkin teta. Keittiössä hän otti nöyrästi lakin päästään ja sanoi pöydän ääressä alkusyksyn sunnuntai-iltapäivää nojailien kuluttavalle palvelijalle – Onko rovasti tullu? – Mitäs sillä teet? – Ollis
asiaa. Menisikkös kysyy ottaisko se vastaan.
Palvelija lähti ja Jussi jäi odottamaan. Hän oli selvästi hermostunut. Palvelija palasi ja sanoi laiskasti – Me työhuoneeseen. Pilka tuntui olevan täällä kuin kotonaan, mutta Jussi sen sijaan otti levoton ja aristelava. Hän

4

(Vainö Linna, *Täällä pohjan tähden alla, ensimmäinen osa, ensimmäinen luku*)

Näkövammaisten
liitto ry

Näkökeskus VISIO, PL 41, 00030 IIRIS
Puh. (09) 396 041 Fax. (09) 3960 4560 <http://www.nkl.fi/visio>

HAITTALUOKAT NÄKÖKYVYN PERUSTEELLA (STM 1649(09))

Näöntarkkuus (visus) laseilla korjattuna. Vast.ruuduissa haittaluokka								
Visus	≥ 0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	alle 0,1
≥ 0,7	0	0	0	1	2	2	3	4
0,6	0	1	1	1	2	2	3	4
0,5	0	1	1	1	2	2	3	4
0,4	1	1	1	2	3	3	4	6
0,3	2	2	2	3	4	5	7	9
0,2	2	2	2	3	5	10	11	14
0,1	3	3	3	4	7	11	15	16
alle 0,1	4	4	4	6	9	14	16	18

Näkökenttä (Goldmann II/4 tai vastaava)			haittaluokka	
Konsentrisen supistuma			Täydellinen hämäräsokeus	
kentän temporaaliraja	yksi silmä haittaluokka	molemmat silmät haittaluokka	(Goldmann-Weekers adaptometri) koko skotooppisen alueen toiminta puuttuu	
60°	0	2	10	
40°	0	6	Päivänvalonäön täydellinen puuttuminen (achromatopsia eli täydellinen värisokeus)	
30°	2	9	10	
20°	3	14	Kaksoiskuvat	
alle 20°	4	16	Toinen silmä on peitettävä	
Homonyymi hemianopsia:			Esiintyy vain sivulle katsottaessa	
sivulla, puolesta riippuen			2	
ylhäällä			Esiintyy vain alas katsottaessa	
alhaalla			3	
Homonyymi kvadranttianopsia			Esiintyy vain ylös katsottaessa	
Bitemporaalinen hemianopsia			0	
Binasaalinen hemianopsia:			Afakia (linssittömyys)	
yhteisnäkö menetetty			Yhden silmän, lasikorjauksen mahdollisuudesta riippuen	
yhteisnäkö tallella			2-4	
			Molempien silmien	
			6	
			Ainoan silmän	
			6	
			Keinomykiö: haitta arvioidaan näkökyvyn perusteella	
Näkökenttien sisäiset absoluuttiset puutokset (skotoomat):			haittaluokka	
Yhden silmän absoluuttinen iso skotooma kesk. 30°:een sisällä			2-3	
Molempien silmien tai binok. kentän absoluuttinen iso skotooma keskeisen 30°:een alueella.			4-8	
Molempien silmien tai binok. kentän kesk. absol. iso skotooma, joka ulottuu yli 30°:een.			9-14	
Lisäksi huomioidaan mahd. kiikarinäkökenttä, kuten rengaspuutoksissa.				
Rengaspuutokset arvioidaan kentän temp. rajan mukaan, kuten konsentrisessa supistumassa huomioiden kuitenkin rengaspuutoksen ulkopuolella olevan näkökentän hyödynnettävyys.				
Kuiva silmä: Todettu Schirmerin testillä tai vastaavalla			1-3	Laskukaava , jos kaksi haitta-aste% a ja b: a + b - (a x b/100) Kolmas haitta-aste% lisätään ed. kaavalla
Vetinen silmä: Jatkuva vetisyys			1	
Mydriaasi: Esim. traumaattinen mydriaasi (häikäisy ja heikko syväterävyys)			2-4	
Silmämotoriikan poikkeavuus: Esim. silmävärve, dystonia, pakkoliikkeet, ophthalmoplegia externa (sub)totalis, internukleaarinen ophthalmoplegia			1-5	

NÄKÖVAMMOJEN VAIKEUSASTELUOKITUS WHO:N SUOSITUKSEN MUKAAN

(The Prevention of Blindness, Wld Hlth Org. techn.Rep.Ser., 1973, No. 518, Geneve)

WHO-luokka	Paremmen silmän visus parhaalla lasikorjauksella	Näkökentän halkaisija Ø
1 Heikkonäköinen	alle 0.3 → ≥ 0.1	
2 Vaikeasti heikkonäköinen	alle 0.1 → ≥ 0.05	
3 Syvästi heikkonäköinen	alle 0.05 → ≥ 0.02	Ø ≤ 20°
4 Lähes sokea	alle 0.02 → 1/∞	Ø ≤ 10°
5 Täysin sokea	0 = ei valon tajua	
9 Määrittämättä		

WHO:n luokat 1-2 tarkoittavat heikkonäköisyyttä ja luokat 3-5 sokeutta

Näkövammarekisteri

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

PL 63, PL 30, 00030 IIRIS Puh. (09) 396 041 Fax (09) 3960 4720